

Державний торговельно-економічний університет
Кафедра публічного управління й адміністрування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«РОЗРОБЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРОПОЗИЦІЇ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ»

Студентки 4 курсу, 15 групи,
спеціальності 281 «Публічне
управління й адміністрування»
спеціалізації «Публічне
управління й адміністрування»

Сапун
Ангеліни
Віталіївни

(підпис студента)

Науковий керівник
к.держ.упр.

Динник
Ірина
Петрівна

(підпис керівника)

Гарант освітньої програми
канд. екон. наук,
доцент

Головня
Юлія
Ігорівна

(підпис гаранта)

Київ 2022

Державний торговельно-економічний університет

Факультет економіки, менеджменту й психології

Кафедра публічного управління й адміністрування

Освітній ступінь: бакалавр

Спеціальність: публічне управління й адміністрування

Спеціалізація: публічне управління й адміністрування

Затверджую

Зав. кафедри _____

«01» грудня 2021 р.

Завдання

на випускню кваліфікаційну роботу (проект) студентки

Сапун Ангеліні Віталіївні

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту): **«РОЗРОБЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРОПОЗИЦІЇ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ»**

Затверджена наказом ректора від «26» листопада 2022 р. № 3884

2. Строк здачі студентом закінченого проекту (роботи)

05.06.2022 р.

3. Цільова установка й вихідні дані до роботи (проекту)

Метою роботи (проекту) є обґрунтування й розробка пропозицій щодо напрямів удосконалення розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, які виникають у процесі розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та прикладні основи розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади..

4. Зміст випускного кваліфікаційного проекту (роботи) (перелік питань за кожним розділом) :

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

1.1. Сучасний стан інвестиційного забезпечення об'єднаної територіальної громади на прикладі Зазимської сільської територіальної громади

1.2. Аналіз чинників створення й впливу розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади на прикладі Зазимської сільської територіальної громади

Розділ 2. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ РОЗРОБЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРОПОЗИЦІЇ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

2.1. Міжнародний досвід розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади

2.2. Створення пропозицій щодо напрямів удосконалення розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади на прикладі Зазимської сільської територіальної громади

ВИСНОВКИ Й ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

5. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	Визначення напрямку дослідження й затвердження теми випускної кваліфікаційної роботи	До 20.11.2021	20.11.2021
2	Складання плану й підготовка індивідуального завдання із ціллю виконання випускної кваліфікаційної роботи	До 05.01.2022	05.01.2022
3	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису першого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 20.03.2022	20.03.2022
4	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису другого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 20.04.2022	20.04.2022

5	Представлення закінченої випускної кваліфікаційної роботи на кафедрі	До 23.05.2022	23.05.2022
6	Підготовка письмового відгуку на випускні кваліфікаційні роботи	До 01.06.2022	01.06.2022
7	Зовнішнє рецензування ВКР	01-05. 06.2022	01-05. 06.2022
8	Проведення попереднього захисту випускних кваліфікаційних робіт	До 10.06.2022	До 10.06.2022
9	Вирішення питання про допуск випускної кваліфікаційної роботи до захисту	За графіком	За графіком

6. Дата видачі завдання « 01 » грудня 2022 р..

7. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Динник І.П.

(прізвище, ініціали, підпис)

8. Гарант освітньої програми

Головня Ю.І.

(прізвище, ініціали, підпис)

9. Завдання прийняв до виконання студент

Сапун А.В.

(прізвище, ініціали, підпис)

10. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту):

Випускна кваліфікаційна робота написана на актуальну тему.

Процес глобалізації світової економіки вводить нові закономірності і змінює рівні відповідальності за місцевий розвиток. Глобалізація світової економіки призводить до посилення ролі громад в економічному розвитку локальних територій та країни. Наше суспільство вже усвідомлює, що розвиток України залежить від можливості та зацікавленості громад займатися місцевим розвитком. Завершення процесів децентралізації та реформ самоврядування, практична реалізація принципу повсюдності місцевого самоврядування покладе на лідерів громад інший рівень відповідальності за розвиток. Територіальні громади мають перетворитись із об'єкта управління на суб'єкт управління і самостійно забезпечувати свою спроможність. Територіальні громади нести будуть відповідальність за планування свого розвитку, за економічне майбутнє та добробут. Тому місцеві влади повинні розуміти особливості сучасного розвитку, володіти необхідними знаннями, інформацією, навичками та досвідом, щоб забезпечити більшу конкурентоспроможність своїх громад.

У випускній кваліфікаційній роботі студентом розглянуто сучасний стан інвестиційного забезпечення об'єднаної територіальної громади на прикладі Зазимської сільської територіальної громади; проаналізовано чинники, що впливають на формування та розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади на прикладі Зазимської сільської територіальної громади; узагальнено міжнародний досвід розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади та запропоновано рекомендації стосовно його імплементації в практику публічного управління в Україні; сформульовано пропозиції щодо напрямів удосконалення розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади на прикладі Зазимської сільської територіальної громади.

Зміст випускної кваліфікаційної роботи підпорядкований поставленій у роботі меті. Проведений аналіз дозволив визначити чинники, що впливають на формування та розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади на прикладі Зазимської сільської територіальної громади. Завдання поставлені в роботі виконані в повному обсязі, що підтверджено висновками.

Випускна кваліфікаційна робота має досить логічну структуру та відповідає вимогам оформлення. Робота написана на достатньому науковому рівні, є самостійним дослідженням студентки, повністю розкриває обрану тему.

Вважаю, що випускна кваліфікаційна робота заслуговує позитивної оцінки, а її автор, Сапун Ангеліна Віталіївна на отримання кваліфікації бакалавра зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)
(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист Головня Юлія Ігорівна
(ПІБ, підпис, дата)

11. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу (проект):

Випускна кваліфікаційна робота (проект) студентки Сапун А.В. може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми): Головня Юлія Ігорівна
(прізвище, ініціали, підпис)

Завідувач кафедри: Новікова Наталія Леонідівна
(підпис, прізвище, ініціали)

«10» червня 2022 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	5
1.1. Сучасний стан інвестиційного забезпечення об'єднаної територіальної громади на прикладі Зазимської сільської територіальної громади.....	5
1.2. Аналіз чинників формування та впливу розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади на прикладі Зазимської сільської територіальної громади.....	10
РОЗДІЛ 2. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ РОЗРОБЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРОПОЗИЦІЇ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	13
2.1. Міжнародний досвід розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади.....	13
2.2. Формування пропозицій щодо напрямів удосконалення розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади на прикладі Зазимської сільської територіальної громади.....	16
ВИСНОВКИ Й ПРОПОЗИЦІЇ.....	26
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	29

ВСТУП

Актуальність теми. Процес глобалізації світової економіки вводить нові закономірності і змінює рівні відповідальності за місцевий розвиток. Глобалізація світової економіки призводить до посилення ролі громад в економічному розвитку локальних територій та країни. Наше суспільство вже усвідомлює, що розвиток України залежить від можливості та зацікавленості громад займатися місцевим розвитком. Завершення процесів децентралізації та реформ самоврядування, практична реалізація принципу повсюдності місцевого самоврядування покладе на лідерів громад інший рівень відповідальності за розвиток. Територіальні громади мають перетворитись із об'єкта управління на суб'єкт управління і самостійно забезпечувати свою спроможність. Територіальні громади нести відповідальність за планування свого розвитку, за економічне майбутнє та добробут. Тому місцеві влади повинні розуміти особливості сучасного розвитку, володіти необхідними знаннями, інформацією, навичками та досвідом, щоб забезпечити більшу конкурентоспроможність своїх громад.

У сучасних умовах бюджетної децентралізації для об'єднаних територіальних громад (ОТГ) стають актуальними нові виклики фінансового забезпечення, що зумовлює виникнення проблемних аспектів не лише із наповненням бюджету ОТГ, формуванням фінансових ресурсів, достатніх для належного фінансування потреб громад, реалізації програми їхнього соціально-економічного, інфраструктурного та технологічного розвитку, а й із реалізацією нових інвестиційних проектів, пошуком потенційних інвесторів тощо.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є обґрунтування й розробка пропозицій щодо напрямів удосконалення розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади.

Поставлена мета зумовила необхідність вирішення таких дослідницьких завдань:

- розглянути сучасний стан інвестиційного забезпечення об'єднаної територіальної громади на прикладі Зазимської сільської територіальної громади;

- проаналізувати чинники, що впливають на формування та розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади на прикладі Зазимської сільської територіальної громади;
- узагальнити міжнародний досвід розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади та запропонувати рекомендації стосовно його імплементації в практику публічного управління в Україні;
- сформулювати пропозиції щодо напрямів удосконалення розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади на прикладі Зазимської сільської територіальної громади.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, які виникають у процесі розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та прикладні основи розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади.

Методи дослідження. Теоретико-методологічною основою реалізації дослідницької мети слугували загальнонаукові та спеціальні методи: абстрактно-логічний – у процесі аналізу наукових джерел, пошуково-бібліографічний – з метою теоретичного аналізу, систематизації друкованих та електронних джерел з питань ролі місцевого самоврядування; аналізу та синтезу – для визначення сутності основних категорій, порівняльного аналізу – з метою узагальнення міжнародного досвіду розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади, прогностичний, що передбачає прогнозування, узагальнення пропозиції щодо визначення напрямів удосконалення розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади на прикладі Зазимської сільської територіальної громади.

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел. Повний обсяг роботи становить 33 сторінки, з них 30 сторінок основного тексту. Робота включає 2 рисунка. Список використаних джерел налічує 34 найменувань.

РОЗДІЛ 1.

ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

1.1. Сучасний стан інвестиційного забезпечення об'єднаної територіальної громади на прикладі Зазимської сільської територіальної громади

С.І. Воскобійник відзначає, що залучення інвестицій на рівень територіальної громади є показником стабільності й успішності її розвитку. В такому разі роль органів місцевого самоврядування полягає у створенні: привабливого інвестиційного клімату території; сприятливих умов для надходження та використання інвестиційних ресурсів, в тому числі самими органами місцевого самоврядування; інформаційного та аналітичного забезпечення інвестиційних процесів на рівні громади [1, с. 121].

Автори Г.А. Борщ та інші зазначають, що досить ефективним механізмом залучення інвестицій у розвиток територіальних громад є корпоратизація комунальних підприємств шляхом передачі корпоративних прав на унітарне комунальне підприємство (або частини таких прав) приватним інвесторам і його перетворення на корпоративне. Залежно від потреб громада може зберегти права власності на комунальне підприємство, але водночас позбутися відповідальності за його зобов'язання, залучити до підприємства інвестиційні кошти, але зберегти за собою контрольні повноваження [2, с. 88].

Проте слід відмітити, що на практиці механізм корпоратизації комунальних підприємств шляхом передачі корпоративних прав на унітарне комунальне підприємство приватним інвесторам не є задіяним повною мірою, оскільки кожне третє таке підприємство є збитковим та виступає потенційним джерелом фінансових ризиків, тому не може бути повною мірою ефективним механізмом залучення інвестицій у розвиток ОТГ [1, с. 121].

Інвестиційний потенціал ОТГ, П.В.Жук пропонує розглядати як ресурси і можливості, які можуть бути мобілізовані для формування потоку інвестицій у створення та розвиток насамперед підприємств та інфраструктурних об'єктів комунальної власності (власності громади), а також підприємств інших форм власності, які здійснюватимуть виконання робіт і надання послуг на засадах публічно-приватного партнерства, забезпечуючи реалізацію повноважень і завдань територіальних громад як адміністративно-територіальних утворень у сфері комунального господарства, освіти, охорони здоров'я, культури, соціального захисту, екологічної безпеки тощо [9, с. 10].

Не зовсім погоджуємось із цим трактуванням, оскільки формування потоку інвестицій у створення та розвиток насамперед підприємств й інфраструктурних об'єктів комунальної власності є малоефективним через їхню збитковість та критично застарілу матеріально-технічну базу [1, с. 121].

Натомість З.О.Сірик інвестиційний потенціал територіальної громади визначає як об'єкт управління з боку органів місцевого самоврядування, що має базуватися на тому реальному соціально-економічному становищі, у якому на певний момент часу перебуває територіальна громада і може передбачати як більш ліберальні інструменти та механізми, так і імперативні методи. Автор пропонує стимуляцію розвитку інвестиційного потенціалу територіальної громади шляхом упровадження ефективного перерозподілу бюджетних надходжень, самофінансування за рахунок розвитку комунальних підприємств з їх подальшою корпоратизацією, формування такого інвестиційного клімату в межах повноважень органів місцевого самоврядування, який забезпечить необхідний рівень стимулюючого впливу на інвесторів [10, с. 15].

З урахуванням інвестиційної привабливості та інвестиційних можливостей земель населених пунктів, включення їх в економічний оборот можливе також передбачення залучення як прямих, так і опосередкованих (через бюджетну систему) інвестицій як на первинному, так і на вторинному ринку. Це мають бути

кошти, і виручені від продажу ділянок, і додатково залучені покупцями землі у зв'язку з її придбанням [1, с. 121].

Відповідно до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» у Київській області Броварського району 25 жовтня 2020 року шляхом об'єднання Зазимської, Літківської, Літочківської, Погребської, Пухівської й Рожнівської сільських рад Броварського району утворено Зазимську сільську об'єднану територіальну громаду із адміністративним центром у селі Зазим'я. Площа громади становить 250,59 км², населення - 9159 осіб [23].

Органи місцевої влади знаходяться в селі Зазим'я (як Зазимська сільська рада) й в Погребях, Пухівці, Рожнах, Літках, Літочках (як адміністративні приміщення Зазимської сільської ради) [23]. Очолює громаду сільський голова. Депутатський корпус представляють 22 депутатів [23].

22 грудня 2019 року відбулися перші вибори до Зазимської сільської ради Зазимської територіальної громади у складі сіл Погреби й Зазим'я. Було обрано сільського голову й 22 депутати (по 11 депутатів від кожного села) [23].

Сільським головою Зазимської громади став Крупенко Віталій Вікторович, котрий до цього очолював Погребську сільську раду [23].

25 жовтня 2020 року відбулися місцеві вибори, котрі ознаменували об'єднання всіх сіл Придесення в Зазимську територіальну громаду [23].

Зазимська територіальна громада – це об'єднання із досить значними перспективами із ціллю майбутнього розвитку. Із північно-західного боку через всі села протікає річка Десна, із південно-східного боку межує із лісами Дарницького й Семиполківського лісогосподарств й іншими селами Броварського району. Із південно-західного боку громада межує із Деснянським районом міста Києва, із північно-східного – із Чернігівською областю. Через всі села Придесення проходить автошлях територіального значення Т-1008 [23].

В кожному селі розташовані адміністративні приміщення, де можна отримати адміністративні послуги, медамбулаторії (в с. Літочки фельдшерський пункт), заклади освіти й культури, магазини, відділення зв'язку й ін [23].

В громаді збудовано й будуються багатоквартирні житлові квартали, серед яких ЖК «Десна-Резіденс», ЖК «Парк», ЖК «Ріверсайд» й ін. Розвивається спорт й культура. У кожному селі є спортивні й творчі гуртки. Враховуючи близькість до р. Десна й м.Київ, в усіх селах громади розташовано багато садових товариств, баз відпочинку, ресторанів й інших закладів відпочинку [23].

Послуги пасажирського перевезення в громаді на даний час надає перевізник ТОВ «ПасБрайТ». Маршрути здійснюються до м.Бровари, ст.м «Лісова» й до автовокзалу «Дарниця» [23].

Визначальними пріоритетами соціально-економічного, культурного і духовного розвитку Зазимської сільської територіальної громади у 2022 році є подальше підвищення рівня й якості життя населення на основі досягнення динамічного економічного зростання, забезпечення ефективного впровадження реформ в основних галузях соціальної сфери, створення сприятливих умов із ціллю розвитку Зазимської сільської територіальної громади [23].

Здобуток зазначеної мети планується здійснити шляхом реалізації наступних пріоритетних напрямів (рис. 1.1).

Одним із найважливіших пріоритетів функціонування і розвитку громади є забезпечення безпечних і комфортних умов проживання її мешканців. вуличне освітлення - одна із таких умов. тому ми вважаємо, що керівники громади повинні зробити належне, щоб цей напрямок функціонував успішно. проте ми бачимо, що в дійсності не так [23].

Рис. 1.1. Пріоритетні напрями розвитку Зазимської сільської територіальної громади

Джерело: складено автором на основі [23]

Обладнання вуличного освітлення застаріле, часто ламається, є енерговитратним, та й взагалі не достатньо ліхтарів для освітлення території всієї громади. тому ми пропонуємо послугу із покращення вуличного освітлення в Зазимській ОТГ спрямована, в першу чергу, на вирішення проблеми, яка полягає в низькому рівні надання послуг населенню щодо забезпечення вуличного освітлення в населених пунктах Зазимської міської об'єднаної територіальної громади.

Причиною цьому є відсутність вуличного освітлення в темну пору через зношеність наявних систем, а в більшості випадків через зруйнованість наявних мереж енергопостачання та застаріле обладнання.

Свій вклад в загальну проблему вносять і великі затрати на електроенергію [23].

Наслідком цього є збільшення криміногенної ситуації в громаді, дорожньо-транспортних пригод, різноманітних адміністративних правопорушень, збільшення кількості злочинів в нічний час [23].

Дана проблема провокує ускладнене виконання охорони об'єктів культурної сфери. Також це провокує недовіру до влади, адже для вирішення цієї проблеми не потрібно надвеликих зусиль. В зв'язку з цим, в громаді назріла потреба не лише в капітальному ремонті існуючих мереж вуличного освітлення, але й у принципово новому підході, використовуючи енергоефективні технології із встановленням нових ефективних енергозберігаючих світильників, що свідчить про інноваційну зорієнтованість проекту [15, с. 43].

Отже, визначальними пріоритетами соціально-економічного, культурного і духовного розвитку Зазимської сільської територіальної громади у 2022 році є подальше підвищення рівня й якості життя населення на основі досягнення динамічного економічного зростання, забезпечення ефективного впровадження реформ в основних галузях соціальної сфери, створення сприятливих умов із ціллю розвитку Зазимської сільської територіальної громади [23].

Одним із найважливіших пріоритетів функціонування і розвитку громади є забезпечення безпечних і комфортних умов проживання її мешканців. вуличне освітлення - одна із таких умов. тому ми вважаємо, що керівники громади повинні зробити належне, щоб цей напрямок функціонував успішно. проте ми бачимо, що в дійсності не так [23].

1.2. Аналіз чинників формування та впливу розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади на прикладі Зазимської сільської територіальної громади

Визначено, що джерелами фінансових ресурсів Зазимської сільської територіальної громади є:

- власні доходи;
- кошти Державного фонду регіонального розвитку;

- кошти державної субвенції на розвиток інфраструктури ОТГ та інвестиції.

При цьому на практиці не всі джерела фінансових ресурсів ОТГ є задіяними, оскільки існує чимало проблем фінансового та інвестиційного характеру, які слід згрупувати таким чином:

I. Проблеми фінансового забезпечення:

- диференційований підхід за рівнем бюджетної забезпеченості Зазимської ОТГ;
- низький рівень фінансового планування та прогнозування розвитку ОТГ;
- недосконале бюджетування Зазимської ОТГ, що зумовлює виникнення неефективної структури місцевих бюджетів;
- низькі обсяги доходів ОТГ; перевищення витрат на утримання та обслуговування комунальних підприємств над їхніми надходженнями зумовлює виникнення збиткових об'єктів;
- відсутність спеціальних програм кредитування саме для Зазимської ОТГ та високі кредитні ставки зумовлюють невикористання інструментарію банківського кредитування [15, с. 43].

II. Проблеми організаційно-інвестиційного забезпечення: значна кількість інфраструктурних об'єктів, які громади повинні взяти на баланс, не мають оформлених належним чином установчих документів; невизначеність стратегічних пріоритетів розвитку Зазимської ОТГ та генерального плану розвитку території; відсутність кваліфікованих фахівців – інвестиційних менеджерів/ інвестиційних відділів;

III. Проблеми інформаційного забезпечення:

- недостатність інформації про промислові об'єкти та відсутність реєстру таких об'єктів;
- відсутність інвестиційних пропозицій про земельні ділянки («greenfield») та об'єкти промислової нерухомості («brownfield») адміністративно-територіальної одиниці; відсутність інвестиційного паспорта або низька його практична цінність;

- відсутність на веб-сайтах ОТГ інформації про конкретні інвестиційні проекти як такі, що були реалізовані і такі, що пропонуються потенційним інвесторам;
- малоефективна інформаційна політика Зазимської ОТГ на веб-порталах, в соціальних мережах;
- недостатня кількість промоційних заходів; відсутність заходів щодо налагодження комунікації з бізнес-спільнотою регіону [10, с. 11].

Слід наголосити, що наведені категорії проблем фінансового, організаційно-інвестиційного та інформаційного забезпечення взаємозалежні, оскільки при вирішенні інформаційного та фінансового забезпечення Зазимської ОТГ автоматично підвищується інвестиційний потенціал адміністративно-територіальної одиниці та зацікавленість потенційних інвесторів.

Основними завданнями та заходами на 2022 роки стануть:

- створення умов для надання громадою всебічної соціальної підтримки найбільш вразливим і незахищеним верствам населення;
- сприяння всебічному підвищенню рівня соціальної захищеності
- населення громади, матеріальна підтримка ветеранів війни та праці, інвалідів,
- потерпілих від наслідків аварії на ЧАЕС;
- забезпечення соціального захисту учасників анти терористичної
- операції та членів їх сімей;
- реалізація заходів соціального забезпечення, адаптації, психологічної
- реабілітації, професійної перепідготовки учасників АТО.

Реалізація цих завдань дозволить підвищити інформованість населення про можливості отримання від держави соціальних допомог, покращити рівень соціального захисту населення, підвищити фінансування соціальної підтримки, що надається для малозабезпечених верств населення.

Головними напрямками розвитку галузі культури в громаді є забезпечення розвитку мистецтва і підвищення духовного рівня українського суспільства,

формування цілісності культурно-національної ідентичності, збереження, відтворення та примноження культурних та духовних здобутків.

У 2022 роках передбачено здійснити такі заходи:

- зміцнити матеріально-технічну бази культурних закладів громади;
- провести культурно-мистецькі заходи міжнародного та всеукраїнського рівня для популяризації культурних надбань;
- сприяти міжнародному та міжрегіональному співробітництву в галузі культури, поглибити міжнародні культурні зв'язки.

Результати, досягнення яких планується:

- створити умови для функціонування в громаді мережі закладів культури і мистецтва;
- залучити недержавні кошти для підтримки у гуманітарній сфері;
- забезпечити повноту і оперативність комплектування бібліотечних фондів літературою, яка буде сприяти розвитку національної культури, збереженню рідної мови, зацікавлювати краєзнавчими матеріалами з актуальних питань екології, права, економіки, етнографії, підприємницької діяльності;
- підтримати високопрофесійну мистецьку творчість, для забезпечення якісного рівня національної культури.

Отже, пріоритетом напрямком бюджетної політики у середньостроковому плановому періоді стосовно регулювання міжбюджетних відносин стане забезпечення самостійності сільського бюджету громади та зміцнення його фінансової та економічної спроможності, підвищення рівня прозорості та ефективності управління бюджетними ресурсами на місцевому рівні шляхом:

- збереження частки доходів місцевого бюджету в загальному обсязі доходів зведеного бюджету на рівні не менше 20 відсотків;
- зменшення диспропорцій у податкоспроможності сільського бюджету громади завдяки механізмам горизонтального вирівнювання;
- використання програмно-цільового методу при складанні та виконанні бюджету громади;

- застосування середньострокового прогнозування бюджетного процесу на місцевому рівні;
- підвищення ефективного використання бюджетних коштів за рахунок використання інструменту гендерно-орієнтованого бюджетування в пілотному режимі [19].

РОЗДІЛ 2.

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ РОЗРОБЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРОПОЗИЦІЇ ОБ'ЄДНАНОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

2.1. Міжнародний досвід розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади

Необхідно зазначити, що розвиток інвестиційної пропозиції громад у світовій економічній літературі має назву «концепція Community economic development (CED)». Коріння й принципи вказаної концепції мають багаторічну історію й давно довели свою ефективність. Принципи концепції економічного розвитку громад засновані на розвитку, керованому громадою, котрий підтримується знизу вгору і здійснюється із ціллю удосконалення економічних умов громади [12, с. 67].

На протязі останніх років, теорія і практичні підходи до економічного розвитку громад у визначальних економках світу пройшли своєрідну еволюцію. Першопочаткове використання концепції із ціллю забезпечення розвитку відсталих регіонів і громад й боротьби із бідністю, переросло у один із основоположних підходів сталого розвитку суспільства у Канаді й Сполучених Штатах Америки [12, с. 67].

Досліджуючи діяльність територіальних громад як суб'єктів місцевого самоврядування, слід розглянути досвід вирішення жителями локальних проблем не тільки в Україні, а й в інших державах, які мають певні усталені демократичні традиції [12, с. 67].

У Сполучених Штатах Америки найбільш розповсюджені форми участі територіальних спільнот у само врядуванні (громадські слухання, письмові громадські відгуки (written public comments) на проекти та стратегії місцевого розвитку, участь жителів у радах директорів громадських агенцій, громадські комісії (citizen based commissions), робочі групи (task forces), дорадчі комітети (advisory committees) тощо) закріплені законами [12, с. 67].

Крім того, проводяться засідання громадських журі, громадські форуми, різні види опитувань мешканців, зустрічі жителів з посадовими особами місцевого само врядування. Учасі територіальних громад у розв'язанні місцевих проблем зазвичай передусє широка інформаційна кампанія, яка проводиться муніципалітетами з роз'ясненням сутності питань, що будуть вирішуватись. При цьому населенню пропонуються проекти планів, рішень тощо. Також досить часто створюються різноманітні громадські органи, які проводять публічні слухання. Таким чином, жителі можуть надавати свої відгуки та пропозиції муніципалітетам щодо місцевих проблем як безпосередньо, так і через громадські органи [12, с. 67].

Залучення громадян США в управлінні відбувається на всіх рівнях, хоча найбільш виражений прояв вона має на локальному та регіональному рівнях. Члени громад здійснюють вплив на органи влади та вирішують питання у різноманітних сферах місцевого життя: освіта, боротьба зі злочинністю, охорона здоров'я, соціальні послуги, економіка, охорона навколишнього середовища тощо [12, с. 67].

Досліджуючи активність членів територіальних громад у Польщі, слід зазначити, що в даній країні ідея участі населення у підготовці місцевих програм та рішень органів влади широко пропагується, особливо, в останні роки, що знайшло своє відображення у практиці розв'язання проблем гмін їх жителями [12, с. 67].

Зокрема 16,4% членів територіальних громад протягом року брали участь у прийнятті рішень, спрямованих на вирішення питань місцевого значення більше, ніж 6 разів, 61,3% - 4 - 6 разів, 22,3% — менше, ніж 4 рази. Загалом близько 80% жителів висловили бажання брати участь в управлінні у власних гмінах. Для забезпечення прозорості власної діяльності та отримання підтримки з боку населення органи місцевого самоврядування на стадії складання відповідного бюджету можуть залучати до цього процесу членів територіальної громади,

проводити громадські обговорення, дебати та публікувати проект бюджету [12, с. 67].

У 5,4% гмін такі форми участі населення в процесі підготовки бюджету застосовувалися більше, ніж 3 рази, 48,7% органів влади залучали громадськість до обговорення місцевого бюджету 2-3 рази, 45,9% - менше двох разів. Обговорення проекту бюджету в громадських організаціях було здійснено у 43,8% гмін, у 47% - проводилися громадські слухання чи форуми з питань бюджету. Слід відзначити широке застосування у Польщі сучасних технологій для забезпечення взаємодії органів влади та членів спільнот [15, с. 43].

Зокрема у 90,5% гмін для участі населення у вирішенні питань місцевого значення використовується Інтернет. Приведені дані слугують підтвердженням того, що у Польщі члени територіальних громад досить активно беруть участь у вирішенні питань місцевого значення та здійснюють значний вплив на органи та посадових осіб місцевого самоврядування. Таким чином, дані досліджень свідчать про те, що територіальні громади зарубіжних країн здійснюють певний вплив на процеси прийняття рішень органами місцевого самоврядування та самі здатні приймати рішення з окремих питань. Розв'язуючи найрізноманітніші проблеми відповідного населеного пункту, локальні спільноти проявляють свою суб'єктність у різних сферах місцевого життя: політичній, економічній, соціальній та культурній [15, с. 43].

Найбільш виразно активність членів територіальних громад проявляється при вирішенні питань, що стосуються умов проживання, благоустрою, безпеки та боротьби зі злочинністю, надання послуг, освіти, охорони здоров'я, захисту навколишнього середовища тощо [15, с. 43].

2.2. Формування пропозицій щодо напрямів удосконалення розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади на прикладі Зазимської сільської територіальної громади

Отже, проведений причинно-наслідковий аналіз основних аспектів фінансового та інвестиційного забезпечення ОТГ дозволяє сформувати відповідні пропозиції шляхом формування концептуальної моделі оптимального інвестиційного забезпечення Зазимської сільської територіальної громади яка дасть змогу:

1. На основі розроблених стратегій та програм розвитку регіону визначати конкурентні переваги ОТГ із виокремленням генерального плану розвитку території та стратегічного плану розвитку території.
2. Під час визначення конкурентних переваг ОТГ важливим є проведення інвентаризації активів: природних, виробничо-технічних, інфраструктурних, людських ресурсів тощо.
3. Для формування інвестиційної політики ОТГ необхідні кваліфіковані інвестиційні менеджери або створення окремого інвестиційного відділу, що дозволить на високому професійному рівні здійснити формування інвестиційного паспорту ОТГ, планування інвестиційних майданчиків, створення бізнес-карти ОТГ, конкретизування інформації про земельні ділянки та об'єкти промислової нерухомості, визначення пріоритетних інвестиційних проектів.
4. Для підвищення інвестиційного забезпечення ОТГ необхідне створення та системне оновлення вебплатформ ОТГ, співпраця з ОДА та агенціями регіонального розвитку, іншими інвестиційними фондами та фондами співфінансування.
5. На завершальному етапі важливим аспектом є саме територіальне партнерство, тобто пошук та співпраця із зовнішніми інвесторами та налагодження комунікацій з бізнес-спільнотою регіону (потенційні внутрішні інвестори) [15, с. 43].

Реалізація наведеної концептуальної моделі оптимального інвестиційного забезпечення Зазимської сільської територіальної громади сприятиме:

- підвищенню інвестиційного потенціалу та привабливості ОТГ, а також її конкурентноздатності; – розвитку місцевого виробництва товарів та послуг, що зумовить збільшення обсягу продажів продуктів місцевих виробників;
- створенню нових робочих місць, в тому числі за рахунок самозайнятості;
- збільшенню кількості та покращенню якості комунально-побутових послуг;
- розвитку інфраструктурного комплексу ОТГ;
- збільшенню фінансових надходжень до бюджету ОТГ;
- підвищенню умов життя територіальної громади;
- залученню додаткових інвестицій (власні кошти; зовнішні інвестиції; кошти місцевих бюджетів та/або програм державної підтримки; донорського співфінансування).

Отже, відповідно до новітніх вимог Європейського союзу, незмінний розвиток країни мусить бути визначальною метою регулювання питань у всіх сферах суспільного життя. Варто формулювати можливі результати економічного, екологічного та соціального впливу (як позитивні, так і негативні) на інші сфери політики при розробленню політики чи дій у одній сфері суспільного життя [12, с. 67].

Важливо зазначити, що Європейський Союз діє з метою незмінного розвитку Європи, базуючись на збалансованому економічному зрості й стабільності цін, конкурентно спроможній соціальній ринковій економіці, що цілеспрямована на абсолютне забезпечення робочими місцями, панівний рівень освіти, соціального прогресу, захисту та удосконалення якості довкілля [24, с. 365].

В той же час у жодному разі не можна виключати роль територіальної громади та окремого мешканця і нівелювати роль місцевого самоврядування взагалі. Грунтуючись на базі національної концепції і міжнародних документів, повинні бути розроблені регіональні і місцеві акти, котрі зараджують сталому розвитку

громад та в той же час є головною групою документів, адже вони невимушено визначають темпи сталого розвитку [24, с. 365].

Територіальні громади також найбільш оперативно вирішують питання упровадження й реалізації принципів сталого розвитку в Україні. На місцевому рівні теорія сталого розвитку, передусім, реалізується у вигляді концепції та плану дій, що адаптують загальні наукові підходи до потреб територіальної громади [24, с. 365].

Поміж головних проблем, котрі несуть загрозу розвитку є недостатня кількість робочих місць, як результат ваговита частка безробіття і імміграція місцевого населення громади; нерозвинена соціальна інфраструктура, дорожня інфраструктура (тротуари, освітлення) та інфраструктура для якісного прийому та обслуговування великої кількості туристів; не вирішене питання збору та утилізації твердих побутових відходів та очищення каналізаційних вод, наявні й інші не менш вагомні проблеми у економічній, екологічній та соціальній сферах [12, с. 32].

Одним із перших кроків подолання безробіття та підвищення рівня зайнятості і життя сільського населення у Зазимській територіальній громаді, на нашу думку, повинно бути вдосконалення нормативно-правової бази, що забезпечило б розвиток сільського господарства у смт Зазим'я та збільшило рівень зайнятості в сільській місцевості Зазимської територіальної громади [12, с. 67].

Адже завжди виробництво сільськогосподарської продукції було основою зайнятості сільського населення. Тобто через те, що в Україні недостатньо розвинене сільське господарство, втрачається чимала кількість робочих місць.

Для підвищення ефективності державного управління процесом зайнятості населення Зазимською селищною радою важливо, щоб правові норми щодо регламентації дій держави на ринку праці поєднували інвестиційну, кредитно-грошову, зовнішньоекономічну, податкову і бюджетну політику з політикою зайнятості і визначали відповідальність за недостатню ефективність прийнятих заходів при зростанні безробіття [28, с. 128].

Також, потребує посилення і розробка правових норм, які б сприяли безробітним у виборі їхньої роботи й підвищенні їх конкурентоспроможності.

Для ефективного забезпечення зайнятості населення слід також провести гармонізацію законодавства щодо зайнятості населення з міжнародними нормами вирішення проблем безробіття.

Для розвитку сільського господарства, Зазимській селищній раді необхідно вдосконалити систему збуту виготовленої продукції, чого можна досягнути через втручання держави шляхом захисту національного виробника та надання пільг щодо оподаткування експортованої продукції. Ці заходи допомогли б, по-перше, розвинути ринок збуту, а по-друге, збільшити кількість робочих місць для сільського населення смт Зазим'я [12, с. 67].

Очевидно, що проблема зайнятості у сільській місцевості актуальна в сучасних умовах розвитку економіки України.

Загальновідомо, що від якості та швидкості підбору кваліфікованих кадрів залежать підсумки роботи суб'єктів господарювання, їхня конкурентоспроможність на ринках, стійкість у кризових становищах.

Саме тому державна служба зайнятості повинна удосконалювати електронні сервіси пошуку, та відбирання претендентів на вакантні місця і об'єкти для працевлаштування. Практика праці інтернет-пошукувачів роботи за запитом, підбору вакансій за параметрами, оновлення інформації та адміністрування баз даних із метою актуалізації, розсилка за адресами в разі появи у базі інформації, що найбільше відповідає бажанням клієнта, та надання контактів роботодавця може бути використаний центрами державна служба зайнятості для піднесення власних перспектив чи узагалі відданий на аутсорсинг таким ресурсам, як work.ua або rabota.ua [27].

В той час, робітники служби матимуть змогу сконцентруватися на діяльності з роботодавцями та працевлаштуванні окремих категорій громадян, що неконкурентоспроможні на ринку праці, наступними як внутрішньо переміщені

особи, військовослужбовці, що приймали участь у АТО, особи із інвалідністю, молодь, винятково без досвіду роботи.

Великого значення набирають наступні напрями діяльності державна служба зайнятості, як обслуговування виплати компенсацій підприємствам на витрати на заробітну плату окремим категоріям громадян та адміністрування внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Відзнаки управління будь-яких суб'єктів власними ресурсами, у тому числі і трудовими, вимагає підвищення ефективності їх застосовування та переходу на аутсорсинг, аутстафінг або лізинг персоналу. Адже головним мотивом переїзду роботи або міграції українських громадян за кордон є неналежний рівень заробітної плати в Україні, то доцільним є пошук можливостей для отримання додаткових легальних заробітків у країні [12, с. 32].

Вважаємо перспективним регіональним центрам пропрацювати послуги із залучення працівників до додаткової можливості легального заробітку з виконання окремих видів робіт як, наприклад, розрахунок та виплата заробітної плати; розрахунок та виплата допомоги з тимчасової непрацездатності та компенсації за відпустку, оформлення витрат на відрядження; оформлення необхідних бухгалтерських звітів та довідок; введення різноманітних кадрових процедур відповідно до трудового законодавства; управління компенсаційним пакетом співробітників; забезпечення актуалізації знань із професійної сфери, законодавчих змін, забезпечення визначених юридичних процедур [26, с. 106].

Підсумовуючи, доцільно зазначити, що ключовим напрямом сервісної роботи Зазимської районної філії київського обласного центру зайнятості у співпраці з Зазимською селищною радою є забезпечення консультативної допомоги зацікавленим працівникам та роботодавцям стосовно правової та соціальної захищеності.

Під час реформування системи законодавства, формування стимуляторів, стримуваних та балансірів не завжди вдається своєчасно відслідкувати й використати потрібні зміни [12, с. 67].

Саме тому, перманентне підняття кваліфікації фахівців служби зайнятості, дослідження, узагальнення та розповсюдження інноваційного досвіду діяльності державної служби як сервіс-орієнтованої структури дасть можливість розв'язати загострені проблеми ринку праці та зайнятості населення, високоякісного надання соціальних послуг та соціального захисту, подолання високого рівня безробіття і його негативних наслідків [30, с. 182].

Отже, ключовими напрямками вирішення проблем безробіття у смт Зазим'я вважаємо наступні (рис. 2.1).

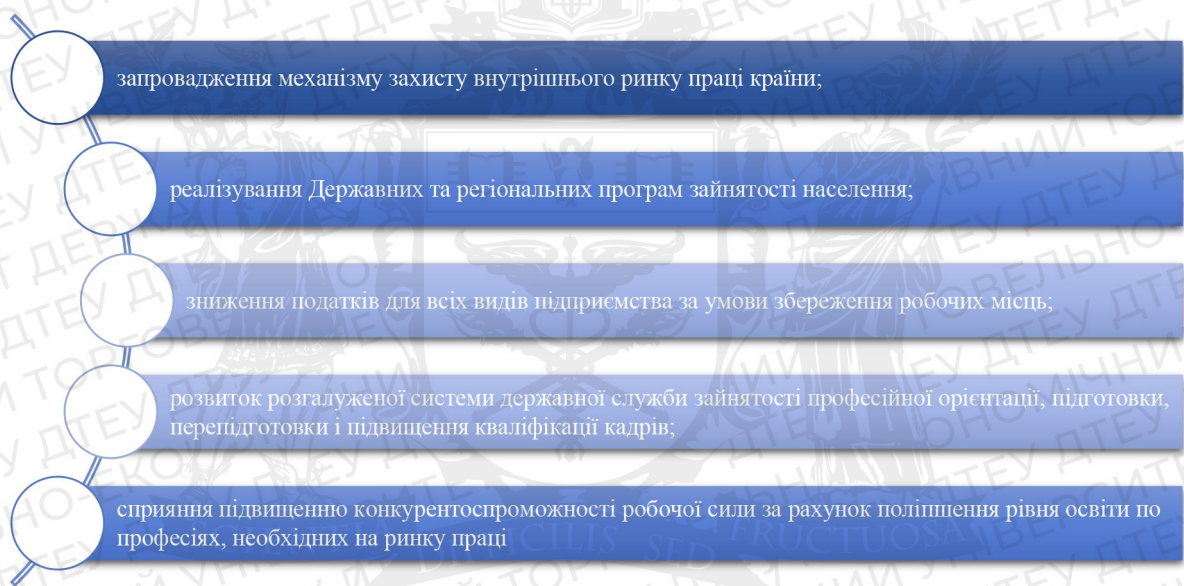

Рис. 2.2. Головні напрями вирішення проблеми безробіття Зазимської ОТГ

Джерело: сформовано автором самостійно

Як висновок можемо сказати, що проблема щодо збереження трудових ресурсів в Україні виходить на рівень проблем національної безпеки. Задачі держави стосовно визнання першістю піднесення економіки формування легального, якісного, конкурентного ринку праці не віднайшли належного відображення у наявній програмі дій уряду, про що демонструє панівний рівень міграційних процесів, кількості безробітних за присутності належного обсягу вакансій, вагання громадян у власних перспективах.

Поліпшення політики зайнятості населення в Україні на основах сервісної орієнтації закладається у переформатуванні роботи підрозділів на базі новітніх

підходів, а саме реалізації завдань стосовно зайнятості громадян може поєднуватися із передачею частини задач або процесів в аутсорсинг: із пошуку роботи – приватним рекрутинговим агентствам, із розроблення методичних матеріалів, профорієнтаційної і академічної роботи навчальним закладам, із аналітичних досліджень процесів і явищ на ринку праці – науковим установам [30, с. 182].

Отже, високий рівень безробіття є ключовою проблемою сучасності, передусім у ринковій економіці держави. У випадку не вирішення даної проблеми неспромога буде наладити діяльність економіки та рівень безробіття.

З метою скорочення рівня безробіття у нашій країні першочергово потрібно проводити заходи запропоновані у даній курсовій роботі, що надасть можливість вдосконалити ситуацію зайнятості на національному ринку праці, що спонукатиме до поліпшення як економічного, так і соціального рівня розвитку суспільства в державі у загальному.

В ситуації, що склалася, стратегічними напрямками Зазимською селищною радою щодо підвищення зайнятості населення сільських територій є:

- використання матеріальної підтримки та ініціативи безробітних громадян для організації ними власної підприємницької діяльності;
- вдосконалення освітньої й професійної підготовки населення відповідно до потреб економіки та сільського ринку праці;
- сприяння розвитку малого та середнього бізнесу;
- нарощування обсягів виробництва сільськогосподарської продукції, що створить передумови для відтворення робочих місць;
- усунення дисбалансу ринку праці шляхом прийняття необхідних для цього заходів як на макро-, так і на мікрорівнях.

На нашу думку, одним з найперспективніших напрямів забезпечення зайнятості Зазимською селищною радою є використання такого виду підприємницької діяльності, як зелений туризм. Саме останній визнаний в Європі як пріоритетний у сфері відпочинку, адже від його ефективного розвитку значною

мірою залежить перспектива сільських територій, їх інфраструктура, наповнення місцевого бюджету, ріст добробуту територіальних громад. Крім того, він розширює сферу зайнятості сільського населення, створює нові робочі місця – особливо для жінок.

Про забезпечення ефективної зайнятості, подолання безробіття мають дбати усі суб'єкти ринку – і найманий працівник, як найбільш зацікавлений у забезпеченні високого рівня власного життя, і власник, як зацікавлений у забезпеченні високої конкурентоспроможності своєї продукції, і держава, яка у соціально орієнтованій ринковій економіці покликана виступати гарантом продуктивної зайнятості і на цій основі забезпечувати гідний рівень і якість життя своїм громадянам.

У зв'язку з вище зазначеним можна зробити висновки, що світ вступив у 2022 рік, стикаючись з безпрецедентною кризою робочих місць, доходів та підвищеним рівнем невизначеності.

Проте є сподівання, що найближчим часом відбудеться потужне економічне відновлення із впровадженням вакцинації проти COVID-19, але існує й ризик нерівномірного відновлення, що призведе до негативних наслідків у найближчі роки. Але зважаючи на те, що на сьогодні неможливо спрогнозувати, коли саме закінчиться ця епідемія та які наслідки вона спричинить, передбачити й прорахувати істинний масштаб економічних наслідків як для ринку праці, так і для всієї економіки не можливо [34].

Ймовірно, що велика кількість робочих місць пропаде, а безробіття в найближчі кілька років стане вищим. І це може стати основною проблемою наслідків пандемії. Тому всій світовій спільноті необхідно зосередитися на підтримці відновлення економік, передусім, звертаючи увагу на зайнятість, доходи, права працівників та соціальний діалог, орієнтований на людиновідновлення.

Один із перспективних напрямів інвестиційного забезпечення ОТГ – це залучення енергетичних інвестицій. До прикладу, в Україні діє проект GIZ

«Енергоефективність у громадах II», який дозволяє отримати технічну підтримку у створенні інтегрованих систем енергетичного менеджменту, консультативну, методичну та іншу допомогу.

Одним із найбільш ефективних джерел залучення громадами коштів є також встановлення сонячних панелей на території ОТГ. Окрім прямих платежів до бюджету (прибутковий податок із громадян, які працюють на підприємстві, і податок на землю), реальна можливість отримати і додаткову допомогу у вигляді разових внесків та платежів інвесторів.

Формування інвестиційних пропозицій для потенційних інвесторів у впровадженні енергоефективних технологій на території ОТГ (до прикладу, розвиток зеленої енергетики, виготовлення альтернативного палива (палети, брикети), застосування новітніх технологій (автоматизація виробництва, контроль використання ресурсів тощо) може зацікавити іноземних інвесторів, які володіють новітніми технологіями у цих сферах [33, с. 28].

Отже, підвищення ефективності інвестиційного забезпечення Зазимської ОТГ та максимізація залучення потенційних інвесторів як внутрішніх, так і зовнішніх це один з найважливіших факторів сталого розвитку громади на сучасному етапі, що може бути досягнуто лише шляхом територіального партнерства усіх учасників цього процесу.

Проаналізовані основні проблемні аспекти інвестиційного забезпечення ОТГ та сформовані на цій основі пропозиції засвідчили, що Зазимська ОТГ спроможні створювати сприятливий інвестиційний клімат, розвивати свій інвестиційний потенціал та підвищувати інвестиційну привабливість, оскільки від цього залежить їхнє майбутнє.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

У випускній кваліфікаційній роботі досліджено розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади. Проаналізовано розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади на прикладі Зазимської сільської територіальної громади.

Результати проведеного дослідження розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади, дозволили відповідно до мети та завдань зробити такі висновки та узагальнення.

1. У результаті аналізу сучасного стану інвестиційного забезпечення об'єднаної територіальної громади на прикладі Зазимської сільської територіальної громади було виявлено, що визначальними пріоритетами соціально-економічного, культурного і духовного розвитку Зазимської сільської територіальної громади у 2022 році є подальше підвищення рівня й якості життя населення на основі досягнення динамічного економічного зростання, забезпечення ефективного впровадження реформ в основних галузях соціальної сфери, створення сприятливих умов із ціллю розвитку Зазимської сільської територіальної громади

Одним із найважливіших пріоритетів функціонування і розвитку громади є забезпечення безпечних і комфортних умов проживання її мешканців. вуличне освітлення - одна із таких умов. тому ми вважаємо, що керівники громади повинні зробити належне, щоб цей напрямок функціонував успішно. проте ми бачимо, що в дійсності не так.

2. Аналіз чинників формування та впливу розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади на прикладі Зазимської сільської територіальної громади показав, що проблемами фінансового забезпечення є:

- диференційований підхід за рівнем бюджетної забезпеченості Зазимської ОТГ;
- низький рівень фінансового планування та прогнозування розвитку ОТГ;
- недосконале бюджетування Зазимської ОТГ, що зумовлює виникнення неефективної структури місцевих бюджетів;

- низькі обсяги доходів ОТГ; перевищення витрат на утримання та обслуговування комунальних підприємств над їхніми надходженнями зумовлює виникнення збиткових об'єктів;
- відсутність спеціальних програм кредитування саме для Зазимської ОТГ та високі кредитні ставки зумовлюють невикористання інструментарію банківського кредитування.

Проблемами організаційно-інвестиційного забезпечення Зазимської ОТГ є: значна кількість інфраструктурних об'єктів, які громади повинні взяти на баланс, не мають оформлених належним чином установчих документів; невизначеність стратегічних пріоритетів розвитку Зазимської ОТГ та генерального плану розвитку території; відсутність кваліфікованих фахівців – інвестиційних менеджерів/ інвестиційних відділів;

Проблемами інформаційного забезпечення Зазимської ОТГ:

- недостатність інформації про промислові об'єкти та відсутність реєстру таких об'єктів;
- відсутність інвестиційних пропозицій про земельні ділянки («greenfield») та об'єкти промислової нерухомості («brownfield») адміністративно-територіальної одиниці; відсутність інвестиційного паспорта або низька його практична цінність;
- відсутність на веб-сайтах ОТГ інформації про конкретні інвестиційні проекти як такі, що були реалізовані і такі, що пропонуються потенційним інвесторам;
- малоефективна інформаційна політика Зазимської ОТГ на веб-порталах, в соціальних мережах.

3. Міжнародний досвід розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади засвідчив, що у Сполучених Штатах Америки найбільш розповсюджені форми участі територіальних спільнот у само врядуванні (громадські слухання, письмові громадські відгуки (written public comments) на проекти та стратегії місцевого розвитку, участь жителів у радах директорів громадських агенцій, громадські комісії (citizen based commissions), робочі групи

(task forces), дорадчі комітети (advisory committees) тощо) закріплені законами. Крім того, проводяться засідання громадських журі, громадські форуми, різні види опитувань мешканців, зустрічі жителів з посадовими особами місцевого само врядування. Учасності територіальних громад у розв'язанні місцевих проблем зазвичай передують широка інформаційна кампанія, яка проводиться муніципалітетами з роз'ясненням сутності питань, що будуть вирішуватись. При цьому населенню пропонуються проекти планів, рішень тощо. Також досить часто створюються різноманітні громадські органи, які проводять публічні слухання. Таким чином, жителі можуть надавати свої відгуки та пропозиції муніципалітетам щодо місцевих проблем як безпосередньо, так і через громадські органи. Залучення громадян США в управління відбувається на всіх рівнях, хоча найбільш виражений прояв вона має на локальному та регіональному рівнях. Члени громад здійснюють вплив на органи влади та вирішують питання у різноманітних сферах місцевого життя: освіта, боротьба зі злочинністю, охорона здоров'я, соціальні послуги, економіка, охорона навколишнього середовища. Досліджуючи активність членів територіальних громад у Польщі, слід зазначити, що в даній країні ідея участі населення у підготовці місцевих програм та рішень органів влади широко пропагується, особливо, в останні роки, що знайшло своє відображення у практиці розв'язання проблем гмін їх жителями.

4. Отже, проведений причинно-наслідковий аналіз основних аспектів фінансового та інвестиційного забезпечення ОТГ дозволяє сформувати відповідні пропозиції шляхом формування концептуальної моделі оптимального інвестиційного забезпечення Зазимської сільської територіальної громади яка дасть змогу:

- ✓ На основі розроблених стратегій та програм розвитку регіону визначати конкурентні переваги ОТГ із виокремленням генерального плану розвитку території та стратегічного плану розвитку території.

- ✓ Під час визначення конкурентних переваг ОТГ важливим є проведення інвентаризації активів: природних, виробничо-технічних, інфраструктурних, людських ресурсів тощо.
- ✓ Для формування інвестиційної політики ОТГ необхідні кваліфіковані інвестиційні менеджери або створення окремого інвестиційного відділу, що дозволить на високому професійному рівні здійснити формування інвестиційного паспорту ОТГ, планування інвестиційних майданчиків, створення бізнес-карти ОТГ, конкретизування інформації про земельні ділянки та об'єкти промислової нерухомості, визначення пріоритетних інвестиційних проектів.
- ✓ Для підвищення інвестиційного забезпечення ОТГ необхідне створення та системне оновлення вебплатформ ОТГ, співпраця з ОДА та агенціями регіонального розвитку, іншими інвестиційними фондами та фондами співфінансування.
- ✓ На завершальному етапі важливим аспектом є саме територіальне партнерство, тобто пошук та співпраця із зовнішніми інвесторами та налагодження комунікацій з бізнес-спільнотою регіону (потенційні внутрішні інвестори).

Отже, підвищення ефективності інвестиційного забезпечення Зазимської ОТГ та максимізація залучення потенційних інвесторів як внутрішніх, так і зовнішніх це один з найважливіших факторів сталого розвитку громади на сучасному етапі, що може бути досягнуто лише шляхом територіального партнерства усіх учасників цього процесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Берданова О. В., Вакуленко В. М., Валентюк І. В., Ткачук А. Ф. Стратегічне планування розвитку об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. Київ:, 2017. 121 с.
2. Білик В.В. Теоретична концептуалізація інноваційного управління розвитком регіону. *Причорноморські економічні студії*. Вип. 35. 2018. С. 88-91.
3. Борищук А. О., Семенова К. Д. Дослідження рівня безробіття в Україні. *Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень* : зб. наук. студ. пр. Вип. 3. Ч. І, Одеса. 2017. С. 29–34.
4. Гальків Л.І. Втрати людського капіталу України: чинник безробіття. *Економіка і регіони*. 2019. № 2. С. 110–113.
5. Даниліна С.О., Коцюрубенко Г.М., Шикіна О.В. *Соціально-економічні наслідки діяу пандемії на стан безробіття в Україні. Економіка та суспільство*. Вип. 29/2021.
6. Данилов А. та Кириченко С. Світовий досвід подолання безробіття як провідний фактор стабілізації ринку праці України. 2020. Вип. 2. С. 32.
7. Державна служба зайнятості. Офіційний вебсайт. URL : <https://www.dcz.gov.ua/storinka/pro-sluzhbu>
8. Зайцева І. С. Проблеми зайнятості та безробіття в Україні. 25.03.2016. № 11. С. 125– 130.
9. Карпенко О. В. Базові детермінанти формування сервісно-орієнтованої державної політики: контракціонізм та клієнтизм. *Серія : Державне управління*. 2017. № 3. С. 10 – 15.
10. Кифяк В.І., Лесько Н.В. Соціально-економічний Дослідження безробіття в Україні. *Економіка та держава*. 2019. № 1. С. 100-103.
11. Король С.Я. Діджиталізація економіки як фактор професійного розвитку. 2019. № 18. С. 67 – 73.

12. Костриця В. І. Неформальна та атипова зайнятість як «нова нормальність» у світі та Україні. 2019. № 1. С. 7 – 34.
13. Костриця В.І. Дисбаланси і дивергенція у сфері зайнятості: підходи ЄС та України до їх подолання. *Український соціум*, 2020, № 1 (72): С. 83–107.
14. Лавриненко Л., П'ята В., Ахметов О. Дія пандемії covid-19 на ринок праці України. *Збірник наукових праць*. Жовтень. 2020. Вип. 1. С. 43-44.
15. Лисюк О. С. Безробіття як соціально-економічна проблема населення України. *Збірник наукових праць ВНАУ*. 2018. № 4 (70). С. 48–53.
16. Міністерство соціальної політики. Офіційний вебсайт. URL : <https://www.msp.gov.ua/>
17. Огляд ринку праці в Україні 2020 рік. URL: http://Labor_market_overview.pdf
18. Офіційний вебсайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
19. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 20.12.2019 р. № 157-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19>.
20. Про Концепцію державної регіональної політики: Указ Президента України від 25.05.2001 р. № 341/2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/341/2001>
21. Офіційний вебсайт Зазимської селищної ради. URL: <https://zotg.gov.ua/>
22. Севрук О. Проблема безробіття: міжнародний та вітчизняний досвід. 2019. С. 76–84.
23. Сментина Н. В. Стратегічне планування соціально-економічного розвитку на мезорівні : теорія, методологія, практика : монографія. Одеса: Атлант, 2015. 365 с.
24. Степанова Е.Р. Гендерне безробіття, спричинене пандемією COVID-19 та його наслідки в українському суспільстві. 2020.
25. Стратегічне планування збалансованого розвитку міста Подільська до 2025 року: монографія / За заг. ред. А. І. Ковальова. Київ: ФОП Гуляєва В.М., 2018. 106 с.

26. Стратегічне планування збалансованого розвитку міста Чорноморськ до 2025 року: монографія / А. І. Ковальов, В. А. Карпов, Т. С. Корольова [та ін.]; за ред. А. І. Ковальова. Одеса: ФОП Гуляєва В. М., 2018. 80 с.

27. Супрунова І.В. Державне регулювання безробіття та міграційних процесів (наприкладі Житомирської області). № 3 (89) 2019. С 201- 209.

28. Сухомлин В. Б. Особливості становлення державної політики у сфері зайнятості населення: методологія проблеми. 2018. Вип. 3 (56). Ч. 1.

29. Туль С. І. Стан і перспективи розвитку діджиталізованого ринку праці в Україні. 2019. № 7. С. 182 – 189.

30. Хандій О.О. Дія цифрових трансформацій на економіку та сферу праці: соціально-економічні ризики. 2019. № 3 (57). С. 181 – 188.

31. Шамілева Л.Л., Хандій О.О. Оцінка дію фінансово-економічної кризи та пандемії COVID-19 на національний ринок праці. *Економічний вісник Донбасу*. 2020. № 3 (61). С. 177-182.

32. Шаульська Л. О., Якимова Н. А. Проблеми тіньової зайнятості в контексті структурних трансформацій ринку праці : економічні науки, 2017. № 2. С. 28–35.

33. Яценко Л.Д. Проблеми молодіжної занятості в Україні та шляхи її подолання. 2019. URL: <http://niss.gov.ua/doslidzhennya/socialna-politika/problemimolodizhnoi-zaynyatosti-v-ukraini-ta-shlyakhi-ikh>

34. World Employment and Social Outlook: Trends 2020. Geneva, International LabourOffice. 2020. 127pp. URL: https://www.ilo.org/global/research/globalreports/weso/2020/WCMS_734455/lang-- en/index.htm.

РЕЦЕНЗІЯ

на випускні кваліфікаційну роботу студентки 4-го курсу
15 групи денної форми навчання освітнього ступеня "бакалавр"
спеціальності 281 "Публічне управління та адміністрування"
Державного торговельно-економічного університету
Сапун Ангеліни Віталіївни
на тему: "Розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної
територіальної громади"

У умовах бюджетної децентралізації для об'єднаних територіальних громад (ОТГ) стають актуальними нові виклики фінансового забезпечення, що зумовлює виникнення проблемних аспектів не лише із наповненням бюджету ОТГ, формуванням фінансових ресурсів, достатніх для належного фінансування потреб громад, реалізації програми їхнього соціально-економічного, інфраструктурного та технологічного розвитку, а й із реалізацією нових інвестиційних проектів, пошуком потенційних інвесторів тощо.

Аналіз змісту роботи дозволяє дійти висновку, що в процесі здійснення дослідження автору вдалося в цілому успішно вирішити поставлені завдання та зробити певний теоретичний та практичний внесок у вирішення зазначеної проблеми публічного управління.

Тема широко розкрита, особливо детально сформульовано пропозиції щодо напрямів удосконалення розроблення інвестиційної пропозиції об'єднаної територіальної громади на прикладі Зазимської сільської територіальної громади. Автор констатує, що підвищення ефективності інвестиційного забезпечення Зазимської ТГ та максимізація залучення потенційних інвесторів як внутрішніх, так і зовнішніх це один з найважливіших факторів сталого розвитку громади на сучасному етапі, що може бути досягнуто лише шляхом територіального партнерства усіх учасників цього процесу.

У роботі автором використано сукупність загальнонаукових та спеціальних методів дослідження а саме: історичний метод, метод аналізу і синтезу, метод порівняльного аналізу, методи формалізації та методи дедукції.

Інформаційною базою дослідження Сапун Ангеліни Віталіївни є наукові праці українських та зарубіжних вчених, закони України, укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, нормативні акти та статистичні матеріали Державного комітету статистики України, статистичні матеріали.

Поряд із загальною позитивною оцінкою необхідно звернути увагу на наступне: графічне або схематичне представлення окремих підсумкових

Підпис *Л. М. Щуревас* засвідчує
Завідувач сектору кадрової та організаційної роботи

положень могли б значно посилити основні наукові результати, які слухачем виносяться на захист.

Водночас висловлені зауваження та пропозиції мають в основному рекомендаційний характер і не знижують загальної високої оцінки наукового дослідження, яке в межах визначеної мети та завдань є цілісним, ґрунтовним, завершеним дослідженням актуальної теоретичної та практичної проблеми публічного управління.

Враховуючи вищевикладене випускна кваліфікаційна робота рекомендується до захисту та заслуговує на позитивну оцінку, а її автор Сапун Ангеліна Віталіївна на отримання кваліфікації бакалавра відповідно до обраної спеціальності.

Рецензент,
к.держ.упр.,
виконуюча обов'язки заступника
начальника – начальник відділу
аграрного виробництва управління
агропромислового розвитку
Київської обласної державної адміністрації

Ліна ЩУРЕВИЧ
Ліна ЩУРЕВИЧ

*Підпис Л.М. Щуревич засвідчено
Завідуючим сектору кадрової та організаційної роботи*

Л. Щуревич

Завідувачу кафедри публічного
управління та адміністрування
Новіковій Н.Л.

Заява

Я, Салукі Анастасія Вікторівна

(ПІБ), повідомляю, що за результатами проведення самостійної перевірки з використанням програмно-технічних засобів у наданій випускній кваліфікаційній роботі на тему: «Розроблення інформаційної системи обліку та контролю витрат на закупівлю матеріалів для потреб підприємств, які здійснюють діяльність у сфері енергетики» міститься елементів академічного плагіату. У випадках використання прямих запозичень з друкованих та електронних джерел, вказані відповідні посилання.

Робота для перевірки надається у друкованому та електронному варіантах. Електронна версія моєї роботи ідентична з друкованою.

06.06 2022 року

Вікторівна (підпис)

Згода

Я, Сави Анастасія Віталіївна,

цим засвідчую, що є автором випускної кваліфікаційної роботи на тему:

"Розроблення інвестиційної моделі бюджетної торговельно-економічної системи"

несу повну відповідальність за достовірність, точність та повноту поданої у роботі інформації, жодна частина роботи не була скопійована, за винятком випадків, коли робиться належне підтвердження в присвоєнні. Я підтверджую, що у роботі не міститься державної таємниці або інформації для службового користування.

Цим засвідчую, що жодна частина цієї роботи не була опублікована мною раніше.

Я даю дозвіл на те, що моя робота буде направлена в інституційний депозитарій Державного торговельно-економічного університету і збережена в базі даних для майбутньої перевірки плагіату.

«06» 06 2022 року

Підпис

Сави А.В.
Прізвище, ініціали